

advokatfirman
per karlsson &Co

Vertikala avtal

Advokat/Partner Per Karlsson
Konkurrens- och Marknadsrättsliga Föreningen 26 april 2024

Fyra KKV-beslut om konkurrenskadeavgift

Taxi Ulricehamn och Väner Taxi

20 oktober 2022

tips från UM

Sopkärlstvätt och Saneringscompaniet

1 december 2022

eftergiftsansökan

Frigoscandia och Norrmejerier

5 juli 2023

eftergiftsansökan

Tapwell

20 december 2023

tips från företag

Praxis vertikala avtal

- Markslöjd (KKV 2020)
- Superbock (förhandsavgörande EU-domstolen 2023)
- Tapwell (KKV 2023)

Andra lästips

- Hugo Boss (danska konkurrensmyndigheten)
- Sanrio (EU-kommissionen)

Markslöjd (KKV dec 2020) i

- Gryningsräd hos leverantören 2019
- Vertikal prisstyrning av en återförsäljare
- Belysningsföretaget Markslöjd gick med på att betala 1,8 miljoner kronor i böter
- Markslöjd hotade sin återförsäljare Velltra med att inte längre leverera belysningsarmaturer till Velltra
- Repressalier för att återförsäljaren först inte höjde slutkundspriserna
- Markslöjd och Velltra hade haft ett avtalsförhållande med varandra baserat på ett centralt tecknat leverantörsavtal.

Markslöjd (KKV 2020) ii

- Vid sidan av leverantörsavtalet uppmanade Markslöjd Velltra att genomföra höjningar av annonserade slutkundspriser för att man skulle fortsätta leverera produkter enligt de beställningar som lades
- KKV ansåg att Velltra genom att ha agerat i enlighet med Markslöjds uppmaningar eller krav, samtyckt, i vart fall underförstått, till att höja priserna för att få sina beställningar
- KKV ansåg också att eftersom Velltra faktiskt höjde priserna så fanns det ett klandervärt beteende från båda parterna.
- Man hade "kommit överens" om priserna (avtalskriteriet)
- Ett otillåtet "samarbete" med en återförsäljare

Markslöjd (KKV 2020) iii

- Vertikal prisstyrning som är ensidig kan vara svår för KKV att komma åt annat än med förbudet mot dominansmissbruk.
- KKV uttryckte det som att Veltra "implicit samtyckte till prisstyrningen".
- Om återförsäljaren anser att leverantörens produkter är viktiga för verksamheten och vill fortsätta att leverera produkterna så hamnar den i svårigheter

Markslöjd (KKV 2020) iv

- Ur leverantörernas synvinkel så är det alltid riskabelt att hota med avstängning om inte återförsäljarna höjer priserna, oavsett om man är dominerande eller inte.
- KKV pekade på att prisstyrning är en allvarlig konkurrensbegränsning, men att vertikala begränsningar i allmänhet är mindre skadliga än horisontella begränsningar.
- Procentandelen av det försäljningsvärde som ska användas för att beräkna böterna allvarlighetsmässigt sattes i ärendet till 4 %, att jämföra med 8 % i kommissionens ärende Sanrio
- Velltra fick eftergift men klandrades i KKV:s beslut

Superbock C-211/22 i

- Ett bötesbeslut av den portugisiska konkurrensmyndigheten
- Beslutet upprätthölls av första domstolsinstansen
- Appellationsdomstolen i Lissabon begärde förhandsavgörande från EU-domstolen
- EU-domstolen meddelade förhandsavgörande 29 juni 2023
- Det handlar om situationen när en leverantör har fastställt minimipriser för återförsäljarens försäljning
- Det handlade om distribution av drycker till hotell, restauranger och kaféer

Superbock C-211/22 ii

Artikel 101.1 FEUF ska tolkas så:

- *att konstaterandet att ett vertikalt avtal om fastställande av minimipriser för återförsäljning har ett "konkurrensbegränsande syfte" endast kan göras efter det att det har fastställts att avtalet är tillräckligt skadligt för konkurrensen, med beaktande av innehållet i avtalets bestämmelser, de mål som eftersträvas med avtalet och samtliga omständigheter som kännetecknar det ekonomiska och rättsliga sammanhang i vilket det ingår.*

Superbock C-211/22 iii

Artikel 101.1 FEUF ska tolkas så:

- *att det är frågan om ett "avtal"...när en leverantör ålägger sina återförsäljare ett minimiåterförsäljningspris för de varor som leverantören saluför, i den mån leverantörens fastställande av dessa priser och återförsäljarnas iakttagande av dem återspeglar parternas gemensamma vilja.*
- *Denna gemensamma vilja kan följa såväl av bestämmelserna i det aktuella återförsäljningsavtalet, när det innehåller en uttrycklig uppmaning att iaktta minimipriser för återförsäljning eller, åtminstone, tillåter leverantören att införa sådana priser, som av parternas agerande och, i synnerhet, om återförsäljarna, direkt eller indirekt, har samtyckt till leverantörens uppmaning att följa minimipriserna för återförsäljning.*

Superbock C-211/22 iv

Artikel 101.1 FEUF jämförd med effektivitetsprincipen ska tolkas så:

- *att förekomsten av ett "avtal" ... mellan en leverantör och dennes återförsäljare kan fastställas inte bara med hjälp av direkt bevisning, utan även med hjälp av objektiva och samstämmiga indicier av vilka man kan sluta sig till att ett sådant avtal föreligger.*

Tapwell (2023) i

- Ärendet mot Tapwell gällde vertikal prisstyrning
- Gryningsräd hos Tapwell 7-14 juni 2021
- Ansågs vara fråga om syftesöverträdelse
- Mycket inspiration från Superbock med många referenser till förhandsavgörandet i KKV:s beslut
- Vid bötesberäkningen ansågs det vara 5% i allvarighetshänseende (jfr ovan)
- Särskilt allvarligt att det gäller online-försäljning
- 16,9 miljoner kronor i konkurrensskadeavgift.
- Överklagat

Tapwell (2023) ii - konkurrensbegränsande samarbete

- KKV:s utredning visade att Tapwell har överträtt förbuden mot konkurrensbegränsande samarbete
- Man hade 31 oktober 2018 - 15 februari 2021 begränsat återförsäljarna Home Onlines och Hemgallerians möjligheter att bestämma sitt försäljningspris på så sätt att återförsäljarna inte skulle marknadsföra och sälja Tapwells produkter över internet till ett pris som understeg Tapwells vid var tid gällande rekommenderade priser minus 10 procent.
- Prisstyrningen hade haft till syfte att hindra, begränsa eller snedvrider marknaden på ett märkbart sätt i strid med nämnda bestämmelser. (punkt 656 i beslutet)

Tapwell (2023) iii

Exempel på prisstyrning i beslutet

352. I tabellen nedan framgår de lägsta priserna för produkterna enligt prispolicyn vid tillfället, vilka priser som Home Online tog ut och vilka priser som Home Online ändrade till efter Tapwells begäran.³⁷⁸

Tabell 5. Handl.nr 219

Produkt	Lägsta pris enligt prispolicyn	Pris som Home Online tog ut vid tidpunkten för Tapwells begäran	Pris som Home Online ändrade till efter Tapwells begäran
BOX7268 ED2 Mässing	17 995 kr	17 545 kr	17 995 kr
EVO185 Krom	3 505 kr	3 415 kr	3 505 kr
FBLV023-150 Krom	3 685 kr	3 686 kr	Ingen ändring, pris redan förenligt med prispolicyn

Advokatfirman Per Karlsson & Co AB
Box 5855, 102 40 Stockholm
Telefon +46 70 783 80 95
E-post: pk@pklaw.se
www.pklaw.se

advokatfirman
per karlsson & Co

